

Kósa Alice

Ez én, Kósa Alice [szül. Molnár Alice] vagyok 1910 körül mint boldog kisbaba. 1909. május tizenhatodikán születtem. Édesanyám, Molnár Regina húsz éves volt, mikor én születtem, édesapám, Molnár Albert huszonegy. Volt zsidó nevem -- Szuri --, mert kellett. De senki az égvilágon nem szólított Szurinak, nem tudom, mit csináltam volna. A gyermek azt szereti, amit megszokik. Szólított a család Alicának, szólított Aliszkának, de Szurinak senki se szólított. Édesanyám meghalt huszonhárom évesen. Akkor egy szép család -- azt lehet mondani, hogy -- órák alatt szétesett. Falun laktunk, Nagyborosnyón, és édesanyám bejött a három gyerekkel

[Sepsiszentgyörgyre nagymamához] és a háztartási alkalmazottal -- alkalmazottunk volt, természetesen, három gyerek mellett. És két vagy három nap alatt meghalt. Vakbélgyulladás lehetett, mert felboncoltatták, és tiszta genny volt az egész belső része, gondolom, hogy akkor nem ismerték föl. Többet ismertem hosszú életem folyamán, akiknek a szülei így haltak meg. A vakbélgyulladást nem ismerték, ugye, és meleg borogatásokkal hashártyagyulladás lett belőle. Három kicsi gyereket hagyott maga után. Halálakor én három éves voltam, az öcsém másfél éves és a húgom hat hónapos. De egyes dolgokra tisztán emlékszem hároméves koromból: egy karácsonyra, hogy az asztalon karácsonyfa volt, és egy ekkora nagy csokoládékifli, csokoládé lehetett, mert ezüsttel volt bevonva, és az tetszett. És arra emlékszem még, és most is tudnék sírni, és sírtam éveken át, habár csak három éves voltam, mikor anyám meghalt, mégis pontosan emlékszem, hogy a sírnál egy néni fogta a kezemet, valamit kérdezett hozzám hajolva, csak arra emlékszem, hogy én azt mondtam, 'Este hazajön'. Gondolom, hogy azt mondhatta a néni, hogy 'Elment anyukád'. Arra mondhattam én, hogy 'Este hazajön'. Én igazán mondom, hogy éveken át ez a mondat kísértett, és ha eszembe jutott, sírtam, hogy hároméves koromban vártam estére, hogy? Én az anyai nagymamához [Féder Franciska] kerültem. Nagymamám szerény körülmények között élt Sepsiszentgyörgyön, de édesapám fizette a nagymamámnak a ruházkodást, szóval édesapám gondoskodott mind a három gyerekről anyagilag. Sose nősült újra.